

## D. Peraturan Pengisian Kandungan dan Penerbitan dalam Laman Web

### 1. PENGENALAN

Kandungan laman web universiti adalah penting bagi tujuan menyampaikan dan menyebarkan maklumat-maklumat, aktiviti-aktiviti terkini, pemasaran serta penjenamaan khususnya kepada seluruh warga universiti dan amnya kepada pengguna lain. Susun atur kandungan laman web yang betul dan mengikut panduan membolehkan maklumat disampaikan dengan berkesan dan bermanfaat. Pengisian dan penyenggaraan kandungan dalam laman web universiti adalah di bawah tanggungjawab pentadbir-pentadbir laman web universiti yang dilantik.

Peraturan ini mengguna pakai **Pekeliling Am Bilangan 1 Tahun 2006, Pengurusan Laman Web/Portal Sektor Awam** sebagai sumber asas dan disesuaikan untuk penggunaan di universiti.

### 2. TUJUAN PERATURAN

Tujuan peraturan ini adalah untuk:

- 2.1. Memberi panduan kepada pentadbir-pentadbir laman web universiti iaitu laman webuniversiti/ fakulti/ pusat/ jabatan/ unit/ persatuan atau sesiapa yang berkenaan dalam pengisian kandungan bagi laman web yang di bawah hakmilik Universiti Teknologi Malaysia (UTM).
- 2.2. Memastikan semua maklumat dan bahan yang diletak di laman web universiti adalah diselaras, terkawal, selamat dan menepati ciri-ciri yang dikehendaki oleh pihak pengurusan universiti.
- 2.3. Menjadi rujukan pembangunan dan penyenggaraan laman web universiti.

### 3. SKOP PERATURAN

Peraturan ini adalah diguna pakai untuk merangkumi perkara-perkara berikut:

- 3.1. Semua maklumat dan bahan yang akan atau telah dimuat dalam laman web universiti.
- 3.2. Semua laman web yang mengguna domain **utm.my** serta berada di bawah seliaan universiti seperti laman web fakulti/ pusat/ jabatan/ unit yang dikendalikan oleh pentadbir-pentadbir laman web universiti yang dilantik.
- 3.3. Pentadbir-pentadbir laman web universiti atau sesiapa yang bertanggungjawab dalam menguruskan dan memuatkan sebarang kandungan laman web yang menjadi hak milik universiti.
- 3.4. UTM berhak untuk tidak memaparkan laman-laman web yang tidak memenuhi peraturan dan spesifikasi yang telah ditetapkan.

### 4. PERNYATAAN PERATURAN

#### 4.1 PENGISIAN KANDUNGAN LAMAN WEB UTM

- 4.1.1. Isi kandungan laman web universiti adalah ditentukan oleh unit masing-masing, tetapi tertakluk kepada panduan atau arahan yang dikeluarkan oleh Universiti dari masa ke semasa.
- 4.1.2. Segala kandungan yang dimuatkan dalam laman web universiti perlu mendapat kebenaran dan kelulusan dari pihak yang bertanggungjawab.
- 4.1.3. Isi kandungan yang diletakkan dalam Laman Web Universiti adalah tertakluk kepada peraturan dan akta berkaitan dengan hakcipta, harta intelek dan cap dagangan.
- 4.1.4. Isi kandungan laman web universiti tidak boleh mengandungi sebarang unsur-unsur yang menyalahi undang-undang universiti, negeri dan negara.
- 4.1.5. Pihak pentadbir laman web universiti dibenar untuk menukar/ mengubahsuai/ membuang kandungan laman web yang tidak sesuai bagi tujuan keberkesanan penggunaan dan keselamatan.
- 4.1.6. Pihak pentadbir laman web universiti bertanggungjawab memastikan setiap isi kandungan laman web dikemaskini mengikut keperluan semasa.
- 4.1.7. Pihak pentadbir laman web universiti yang dilantik adalah bertanggungjawab terhadap semua kandungan dan aspek keselamatan laman web.
- 4.1.8. Laman web individu yang menggunakan domain **utm.my** bertanggungjawab ke atas laman web tersebut dan adalah tertakluk kepada peraturan ini.

- 4.1.9. Bahasa pengantar yang digunakan di muka utama laman web adalah mengikut peraturan semasa yang ditetapkan pihak universiti. Walau bagaimanapun, kemudahan untuk memilih ke bahasa-bahasa lain hendaklah disediakan di muka utama.

## **4.2 REKABENTUK LAMAN WEB**

- 4.2.1. Reka bentuk muka utama laman web setiap fakulti/ pusat/ jabatan/ unit/ persatuan hendaklah selari dengan tema dan konsep yang ditetapkan oleh Universiti.
- 4.2.2. Rekabentuk yang diguna seharusnya bercirikan mesra pengguna, menarik dan mudah dicapai.
- 4.2.3. Struktur isi kandungan setiap muka utama laman web hendaklah mengikut format yang ditetapkan oleh universiti. Walau bagaimanapun, pengembangan struktur adalah dibenarkan mengikut fungsi dan keperluan unit berkenaan.
- 4.2.4. Susun atur kandungan atau elemen dalam laman web hendaklah seragam dan konsisten untuk setiap halaman dalam laman web yang sama.

## **4.3 VERSI BAHASA**

- 4.3.1. Setiap laman web mesti mempunyai sekurang-kurangnya dua versi pilihan bahasa iaitu Bahasa Melayu dan Bahasa Inggeris.
- 4.3.2. Selain Bahasa Melayu, jika ada percanggahan terjemahan, maka versi Bahasa Inggeris adalah dirujuk.

## **4.4 KEMUDAHAN INTERAKSI / PAUTAN DAN CARIAN**

- 4.4.1. Setiap laman web unit hendaklah menyediakan pautan ke laman web utama universiti.
- 4.4.2. Setiap pautan keluar dari laman web universiti adalah tertakluk kepada peraturan universiti dan akta-akta berkaitan.
- 4.4.3. Setiap unit hendaklah menyediakan kemudahan enjin atau sistem carian maklumat yang berkesan bagi kemudahan pengguna.

## **4.5 SPESIFIKASI LAMAN WEB**

### **4.5.1. Penetapan Identifikasi Laman Web**

- 4.5.1.1. Setiap laman web perlu mempunyai ciri identifikasi yang melambangkan unit atau isi kandungan laman web tersebut.

### **4.5.2. Penggunaan Logo**

- 4.5.2.1. Setiap muka utama laman web universiti hendaklah memaparkan logo rasmi universiti.
- 4.5.2.2. Kedudukan logo hendaklah diletakkan di kedudukan yang sama dan konsisten di antara satu halaman dengan halaman yang lain.

### **4.5.3. Aspek Tipografi**

- 4.5.3.1. Pemilihan aspek tipografi hendaklah mengambil kira kejelasan paparan dan keselesaan membaca.
- 4.5.3.2. Aspek tipografi yang digunakan juga perlu mengambilkira keperluan bagi tujuan percetakan.

### **4.5.4. Penggunaan Elemen Multimedia (Grafik, Animasi, Audio dan Video)**

- 4.5.4.1. Penggunaan sebarang sumber visual seperti gambar foto, grafik, animasi, klip video dan sebagainya hendaklah bersesuaian dari segi saiz, kebolehpaparan dan mesra pengguna.
- 4.5.4.2. Pemuatan sebarang gambar foto hendaklah dibuat dengan kebenaran individu ataupun kebenaran secara lisan atas sebab kepentingan rekod atau melibatkan aktiviti rasmi universiti.
- 4.5.4.3. Sebarang elemen audio visual yang digunakan dalam laman web universiti adalah tertakluk kepada akta hakcipta, harta intelek dan cap dagangan dan perlu mendapat kebenaran daripada pemilik asal secara sah sebelum boleh digunakan.

- 4.5.4.4 Sebarang pemuatan elemen multimedia ke laman web universiti tidak boleh mengandungi sebarang unsur-unsur yang menyalahi undang-undang universiti, negeri dan negara.
- 4.5.4.5. Sebarang pemuatan elemen multimedia ke laman web universiti tidak boleh memaparkan sebarang unsur-unsur yang menyinggung sensitiviti mana-mana individu, masyarakat, agama dan bangsa tertentu.

#### 4.6 NAMA-NAMA DOMAIN DAN UNIFORM RESOURCE LOCATOR (URL)

- 4.6.1. Dasar ini menjelaskan rangka kerja bagi seni bina dan infrastruktur maklumat UTM yang berasaskan web agar dapat dipastikan pencapaian maklumat berkesan kepada pengguna yang disasar. Semua entiti universiti dikehendaki menerbitkan kandungan web mereka dengan penamaan [utm.my](http://utm.my). Penamaan ini dapat menyumbang penarafan web universiti.

| Entiti                                                                                     | Penamaan URL                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Fakulti, SPS, CTL, RMC, BIP, PSZ, SPACE, Pusat Kecemerlangan dan <i>Research Alliances</i> | <a href="http://www.entity.utm.my">www.entity.utm.my</a><br><b>Contoh :</b> <a href="http://www.fka..utm.my">www.fka..utm.my</a><br><a href="http://www.pusat-kecemerlangan.utm.my">www.pusat-kecemerlangan.utm.my</a><br><a href="http://www.cepp.utm.my">www.cepp.utm.my</a> |
| Jabatan di bawah fakulti                                                                   | <a href="http://www.faculty.utm.my/jabatan">www.faculty.utm.my/jabatan</a><br><b>Contoh :</b> <a href="http://www.fsksm.utm.my/kejurteraaan-perisian">www.fsksm.utm.my/kejurteraaan-perisian</a>                                                                               |
| Pejabat / Unit Strategik di UTM                                                            | <a href="http://www.utm.my/pejabat">www.utm.my/pejabat</a><br><b>Contoh :</b> <a href="http://www.utm.my/ehwal-koporat">www.utm.my/ehwal-koporat</a>                                                                                                                           |
| Persatuan Rasmi Staf / Kelab                                                               | <a href="http://www.utm.my/namakelab">www.utm.my/namakelab</a><br><b>Contoh :</b> <a href="http://www.utm.my/wangi">www.utm.my/wangi</a>                                                                                                                                       |
| Persatuan Rasmi Pelajar Kediaman Kolej / Kelab                                             | <a href="http://www.utm.my/namakelab">www.utm.my/namakelab</a><br><b>Contoh :</b> <a href="http://www.utm.my/utm-netball-club">www.utm.my/utm-netball-club</a><br><a href="http://www.utm.my/Kolej-Rahman-Putra">www.utm.my/Kolej-Rahman-Putra</a>                             |
| Peristiwa                                                                                  | <a href="http://www.utm.my/peristiwa">www.utm.my/peristiwa</a><br><b>Contoh :</b> <a href="http://www.utm.my/citra-karisma">www.utm.my/citra-karisma</a>                                                                                                                       |

- 4.6.2. Gunakan huruf kecil untuk semua perkataan URL.

- 4.6.3. Tidak gunakan underscore pada URL tetapi gunakan tanda sengkang

**Contoh :** [www.utm.my/staff-info](http://www.utm.my/staff-info) tetapi bukan [www.utm.my/staff\\_info](http://www.utm.my/staff_info)

- 4.6.4. Tidak menggabungkan dua perkataan menjadi satu untuk menamakan URL.

**Contoh :** [www.utm.my/corporate-affairs](http://www.utm.my/corporate-affairs) tetapi bukan [www.utm.my/corporateaffairs](http://www.utm.my/corporateaffairs)

- 4.6.5. Kolej, jabatan dan unit-unit lain di universiti hendaklah menamakan domain dengan nama yang dapat melambangkan atau yang berpadanan dengan universiti atau perkhidmatan kepada universiti.

#### 4.7 PENGIKLANAN

- 4.7.1. Pengiklanan pihak ketiga atau promosi komersail daripada kumpulan bukan UTM/ organisasi/ individu adalah tidak dibenarkan pada mana-mana rangkaian universiti atau pada mana-mana laman web universiti.

- 4.7.2. Semua laman-laman web pengiklanan yang rasmi mesti berpandukan kepada polisi bahan-bahan hak cipta.
- 4.7.3. Sebarang jualan bahan-bahan lucah tidak dibenarkan pada mana-mana iklan di laman web universiti.

#### **4.8 KEBOLEHCAPAIAN WEB**

- 4.8.1. Perlu dipastikan laman-laman web universiti boleh dicapai dan dibaca oleh pelbagai pengguna termasuk orang kurang upaya. Kebolehcapaian laman web ini adalah penting agar semua maklumat berkenaan pengajaran dan pembelajaran dapat dicapai oleh semua. berkenaan pengajaran dan pembelajaran dapat dicapai oleh semua.

### **5. PERNYATAAN PANDUAN**

Panduan ini bertujuan untuk membantu pereka bentuk, pembangun dan pengarang kandungan dari semua tahap kemahiran mewujudkan, mengekal dan menguruskan laman-laman web yang berkualiti tinggi.

#### **5.1 ISI KANDUNGAN LAMAN WEB**

- 5.1.1. Isi kandungan yang diletak di dalam laman web universiti haruslah mengambil kira aspek-aspek utama tujuan pembangunan laman web khususnya bagi tujuan penyaluran maklumat yang diperlukan oleh pengguna sasaran.
- 5.1.2. Isi kandungan yang melibatkan hakcipta, harta intelek dan cap dagangan perlulah mendapat kebenaran dari pemiliknya terlebih dahulu sekiranya ingin dimasukkan ke dalam laman web universiti.
- 5.1.3. Setiap unit hendaklah menyediakan struktur dan prosedur kebenaran/ kelulusan berkaitan dengan pengisian dan pengubahsuaian isi kandungan dalam laman web unit masing-masing.
- 5.1.4. Isi kandungan laman web yang bersifat semasa hendaklah dikemaskini mengikut tempoh masa yang munasabah atau yang ditetapkan. Tarikh akhir laman web dikemaskini perlu dipaparkan di bahagian bawah kiri pada laman web utama tersebut.
- 5.1.5. Setiap unit hendaklah menyediakan satu mekanisme yang sesuai dan efektif untuk menjamin keselamatan kandungan laman web daripada diceroboh/ dipinda oleh pihak yang tidak bertanggungjawab.
- 5.1.6. Setiap unit hendaklah memastikan kandungan muka utama laman web mempunyai perkara-perkara berikut :
  - 5.1.6.1. Teks atau grafik yang mengandungi nama penuh unit berkenaan.
  - 5.1.6.2. Staf – Direktori staf.
  - 5.1.6.3. Maklumat perhubungan – alamat/ nombor telefon/ faks/e-mel.
  - 5.1.6.4. Maklumat untuk dan maklumat berkaitan (Information For and Information About)

Walau bagaimanapun setiap unit boleh menambah maklumat yang berkaitan dengan fungsi dan keperluan unit masing-masing seperti berikut :

- 5.1.6.1 Pengenalan/ Ucapan aluan.
- 5.1.6.2 Berita atau peristiwa.
- 5.1.6.3 Berita utama atau berita semasa.
- 5.1.6.4 Peristiwa yang akan datang.
- 5.1.6.5 Organisasi – Mengandungi carta organisasi.
- 5.1.6.6 Akademik – Maklumat mengenai akademik.
- 5.1.6.7 Penyelidikan – Maklumat mengenai bidang penyelidikan, geran penyelidikan, kepakaran penyelidikan, penerbitan dan pencapaian.
- 5.1.6.8 Kemudahan – Penyelidikan, perpustakaan dan lain-lain.
- 5.1.6.9 Pautan – Menyatakan pautan ke laman web universiti dan pautan-pautan lain yang berkaitan sahaja.
- 5.1.6.10 Maklum balas/ Feedback – Maklum balas daripada pelawat-pelawat web.
- 5.1.6.11 Sebarang penambahan menu adalah digalakkan.

- 5.1.7. Setiap laman web utama mesti mengandungi counter untuk mengira hits laman berkenaan.

## **5.2 REKA BENTUK LAMAN WEB**

- 5.2.1. Setiap unit haruslah merujuk kepada unit yang dilantik oleh universiti untuk menyelaraskan tema dan konsep reka bentuk laman web.
- 5.2.2. Reka bentuk yang diguna seharusnya bercirikan mesra pengguna, menarik dan mudah dicapai.
- 5.2.3. Untuk memastikan reka bentuk bercirikan mesra pengguna, menarik dan mudah dicapai, setiap unit mestilah memberi perhatian kepada perkara-perkara berikut:
  - 5.2.3.1. Masa muat turun yang pantas dan munasabah.
  - 5.2.3.2. Penggunaan teknologi yang sesuai dan boleh dicapai oleh majoriti pengguna.
  - 5.2.3.3. Mengadakan capaian alternatif dengan menyediakan maklumat dalam mod text only.
  - 5.2.3.4. Reka letak sistem navigasi yang konsisten dan mudah digunakan bagi semua halaman.

## **5.3 KEMUDAHAN INTERAKSI/ PAUTAN DAN CARIAN**

- 5.3.1. Setiap laman web unit hendaklah menyediakan logo atau teks "Universiti Teknologi Malaysia" yang dipautkan ke laman web utama universiti.
- 5.3.2. Setiap laman web unit hendaklah memaparkan notis hakcipta terpelihara (Contoh: Hakcipta Terpelihara Universiti Teknologi Malaysia) sekurang-kurangnya di laman utama setiap unit.
- 5.3.3. Setiap laman web unit hendaklah memaparkan notis penolakan tuntutan (disclaimer) bagi setiap pautan luar yang dinyatakan di dalam laman web universiti.
- 5.3.4. Setiap unit hendaklah memastikan pautan keluar dari laman web UTM adalah bersesuaian dengan kepentingan universiti. Pautan yang membawa kesan negatif kepada universiti hendaklah dielakkan seperti:
  - 5.3.4.1. Laman web berunsur politik.
  - 5.3.4.2. Laman web berunsur pengiklanan/ perniagaan (kecuali yang diluluskan oleh pihak universiti).
  - 5.3.4.3. Laman web yang tidak bermoral dan melanggar etika.
  - 5.3.4.4. Laman web yang menyentuh sensitiviti individu, mana-mana agama dan kaum.
  - 5.3.4.5. Setiap laman web universiti hendaklah menyediakan mekanisme carian maklumat bagi kemudahan pengguna.

## **5.4 SPESIFIKASI LAMAN WEB**

- 5.4.1. Penetapan ciri identifikasi yang melambangkan unit dan/ atau isi kandungan laman hendaklah diletakkan di bahagian tajuk halaman (Page Title).
- 5.4.2. Logo universiti yang diletakkan pada muka utama Laman Web setiap unit hendaklah ditetapkan lokasinya di bahagian yang mudah dilihat khususnya di bahagian atas kiri atau kanan skrin.
- 5.4.3. Bagi meningkatkan kebolegunaan dan keselesaan pengguna, teks yang digunakan haruslah:
  - 5.4.3.1. Menggunakan warna yang kontra dengan warna latar belakang laman web.
  - 5.4.3.2. Dipecahkan kepada perenggan-perenggan yang lebih kecil sekiranya teks adalah panjang.
- 5.4.4. Pemilihan rupa taip dan fon yang digunakan haruslah mengambil kira faktor-faktor berikut:
  - 5.4.4.1. Diambil dari koleksi umum.
  - 5.4.4.2. Menggunakan rupa taip dari kategori Sans Serif (seperti Arial, Tahoma dan Verdana misalnya) bagi memudahkan dibaca secara atas talian.
  - 5.4.4.3. Tidak menggunakan terlalu banyak jenis rupa taip dalam satu laman web yang sama.

**Kesemua elemen yang dinyatakan dibawah perlu ada pada laman web yang dibangunkan**

## **5.5 ENJIN PENCARIAN OPTIMA - SEO**

### **5.5.1. Frasa dan kunci**

- 5.5.1.1. Tumpuan pada keperluan pengguna yang disasarkan. Penekanan pada perkataan dan frasa yang akan digunakan oleh pengguna dalam mencari maklumat laman web yang dikehendaki.

- 5.5.1.2. Terdapat beberapa enjin carian yang memberi tumpuan yang lebih kepada perkataan dan frasa yang berdekatan dengan bahagian atas muka paparan. Oleh itu, masukkan kunci kata dan frasa terutama pada kedudukan antara tajuk dengan beberapa perenggan pertama.

#### **5.5.2. Tag Tajuk :<Tajuk><Tajuk>**

- 5.5.2.1. Perkataan dalam tag tajuk adalah amat penting terutama sekali oleh enjin carian dalam menentukan penarafan laman web.
- 5.5.2.2. Memastikan kunci kata yang paling penting digunakan dalam tag tajuk untuk setiap muka paparan. Lebih dekat kedudukan kunci kata ini dengan tag tajuk adalah lebih baik.
- 5.5.2.3. Gunakan tajuk yang singkat tetapi bermakna.
- 5.5.2.4. Tag tajuk perlu munasabah, kerana kebanyakan enjin carian menggunakan teks yang berada antara tag tajuk sebagai teks pautan. Ia juga digunakan sebagai tajuk oleh pelayar web dan sebagai tanda buku sesuatu muka paparan.

#### **5.5.3. Pautan kepada laman-laman web yang berkaitan**

- 5.5.3.1. Lebih banyak pautan laman-laman web lain kepada muka paparan adalah lebih baik untuk penarafan enjin carian.
- 5.5.3.2. Penggunaan kunci kata membolehkan kawalan dibuat ke muka paparan dan rujukan kepada pautan laman-laman web lain.

contoh : 'Lihat kekosongan jawatan' bukan 'Untuk kekosongan jawatan "klik di sini"'.  
--

#### **5.5.4. Pautan teks (<a href>linkto</a>) and tag imej alt="linkto"**

- 5.5.4.1. Deskriptif terhadap pautan teks label.

Contoh : Gunakan Melihat Prospektus Pelajar, bukan 'Untuk melihat Prospektus Pelajar klik di sini.'

- 5.5.4.2. Perkara ini serupa juga dengan tag alt imej. Masukkan teks yang berkaitan dengan imej, atau jika ianya adalah pautan, tunjukkan kedudukannya seperti: alt='Melihat Prospektus Pelajar'.

#### **5.5.5. Tag deskripsi meta <meta name="deskripsi" content=" " />**

- 5.5.5.1. Tag ini membolehkan penulisan deskripsi unik untuk hasil carian. Ia akan muncul di bawah pautan teks pada senarai hasil carian dan merupakan cara terbaik bagi memaklumkan seseorang yang telah membuat carian berkenaan apa yang mereka akan perolehi kelak.
- 5.5.5.2. Perlu pastikan deskripsi pendek dan menepati maksud.
- 5.5.5.3. Tidak semua enjin carian akan menggunakan deskripsi. Google, contohnya akan bina deskripsi sendiri pada kandungan paparan.

#### **5.5.6. Metadata**

- 5.5.6.1. Attention' perlu ada pada metadata untuk tujuan carian (informasi berkenaan laman web perlu dimasukkan antara head tags). Pastikan tajuk tag berada pada kedudukan yang betul dan mempunyai deskripsi yang sebaik mungkin.

Contoh : Jabatan Bahasa UTM: Berkaitan Kami

- 5.5.6.2. Perkataan 'UTM' mesti dimasukkan dalam setiap penamaan laman web jabatan/ unit/ fakulti/ pejabat.

Contoh : UTM Pejabat Hal Ehwal Pelajar, UTM Jabatan Kejuruteraan Bioproses, UTM Unit Web, dll)

#### **5.5.7. Kandungan**

- 5.5.7.1. Kemaskini dan tambahan kandungan baru hendaklah kerap dilakukan pada laman web.
- 5.5.7.2. Letakkan kandungan yang dapat menarik minat pengguna ke laman web.
- 5.5.7.3. Adalah sangat digalakkan untuk setiap laman web terdapat peta laman.

#### **5.5.8. Paparan**

- 5.5.8.1. Penggunaan rangka (frames) tidak dibenarkan untuk laman web rasmi
- 5.5.8.2. Penggunaan jaringan (nested) tidak dibenarkan untuk laman web rasmi

#### **5.5.9. Kandungan dinamik**

- 5.5.9.1. Bahan-bahan bukan teks tidak dapat dibaca oleh pembaca skrin dan pelayar-pelayar teks sahaja. Alternatif teks perlu dibekalkan untuk sebarang kandungan yang dinamik. Bekalkan teks yang setara untuk item-item bukan teks yang lain.
- 5.5.9.2. Bekalkan alternatif yang setara untuk sebarang persembahan multimedia dan selaraskan alternatif-alternatif ini dengan persembahan tersebut.

### **5.6 BROWSERS**

Semua laman web yang dibangunkan mesti menyokong paparan sekurang-kurangnya Mozilla Firefox dan Internet Explorer.